

IZVJEŠTAJ O TRANSPARENTNOSTI

2020.
Voće i povrće

**Djela,
ne riječi.**

Kaufland

SADRŽAJ

Strategija	4
Naš stav	6
Općeniti izazovi prilikom primjene sredstava za zaštitu voća i povrća	7
Kauflandova održiva primjena pesticida	8
Stup 1: Jasno definirani standardi Kauflanda	11
Stup 2: Učinkovita i redovita kontrola	14
Kauflandovo uzorkovanje robe u skladištima	15
Stup 3: Dugoročni i partnerski odnosi s dobavljačima	16
Rezultati	18
Stup 4: Zaštita biološke raznolikosti	20
Rezultati	22
Pogled u budućnost	24
Indeks	26

STRATEGIJA

NAŠ STAV

Svježe, ukusne i zdrave namirnice - to je naša misija.

Svjesni smo koju odgovornost imamo za ljude, životinje i okoliš u kontekstu trgovine prehrambenim namirnicama. Sredstva za zaštitu bilja mogu ugroziti zdravlje naših kupaca i proizvođača, kao i biološku raznolikost te nepopravljivo oštetiti ekosustave. Upravo zbog toga se Kaufland već od 2006. godine vlastitim projektima zajedno sa svojim partnerima zalaže za integriranu poljoprivredu i za smanjenje i izbjegavanje pesticida u uzgoju voća i povrća.

Naši standardi vezani uz pesticide nadilaze zakonske okvire. Dosljedno se zalažemo za to da proizvođači koriste sredstva za zaštitu bilja samo onda kada ne postoje odgovarajuće agrarno-tehničke alternative. U sklopu neovisnih kemijskih kontrola provjeravamo jesu li naši ambiciozni standardi ispunjeni.

U KONTEKSTU SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA SLIJEDIMO TRI GLAVNA CILJA:

Zaštita naših kupaca i njihovog zdravlja

Zaštita ljudi u proizvodnji i lancu opskrbe

Zaštita prirode i okoliša u uzgojnim područjima

Kako bismo ostvarili spomenute ciljeve, razvili smo sistematičan pristup ovoj tematici:

KAUFLANDOVA ODRŽIVA PRIMJENA PESTICIDA.

„U našem svakodnevnom poslovanju preuzimamo ekonomsku, društvenu i ekološku odgovornost. Svjesno se suočavamo s izazovima duž cijelog opskrbnog lanca i svojim zalaganjem dajemo poseban doprinos zaštiti ljudi i okoliša. Kako to zapravo izgleda vidjet ćete u ovom izvještaju na primjeru teme pesticida.“

Pritom ne želimo prikazati savršen svijet. Umjesto toga, želimo da naš izvještaj prvenstveno osigura transparentnost, kao i da otvori prostor za dijalog.“

– Tomislav Klepac, voditelj odjela Nabave voća i povrća i biljaka u Kauflandu Hrvatska

IZAZOVI PRILIKOM PRIMJENE SREDSTAVA ZA ZAŠTITU VOĆA I POVRĆA

Što su pesticidi?

Pesticidi odnosno sredstva za zaštitu bilja su prirodne ili umjetne tvari kojima suzbijamo neželjene organizme, nametnike, gljivice ili korov. Neke biljke same proizvode takve tvari (npr. kofein ili nikotin) kako bi se zaštitile od prirodnih neprijatelja. U ovom se slučaju govori o prirodnim pesticidima. U Kauflandovom Izvještaju o transparentnosti voća i povrća radi se o upotrebi i smanjenju sintetičkih kemijskih pesticida u poljoprivredi. Više od 280 takvih tvari dozvoljeno je u Europskoj uniji. U većini se slučajeva radi o insekticidima protiv štetnih insekata i herbicidima protiv korova i samoniklog bilja. Osim toga, redovito se koriste i fungicidi te sredstva za tretiranje sjemena. O njihovoj se upotrebi već nekoliko godina vodi široka društvena rasprava. Potrošači često procjenjuju rizike drugačije od stručnjaka.

Sljedeće skupine pesticida uglavnom se koriste u uzgoju voća i povrća:

- Herbicidi protiv neželjenog samoniklog bilja i korova
- Fungicidi protiv gljivica
- Insekticidi protiv štetnih insekata
- Akaricidi protiv grinja, paučnjaka i insekata koji ubadaju

Mnoga pravila i upute u sklopu Kauflandovog upravljanja pesticidima također se odnose na tvari koje se koriste za prihranu biljaka ili konzerviranje žetvenih proizvoda ili se pak pojavljuju kao pomoćne tvari ili kontaminanti. Spomenute tvari nisu izričito navedene u svakom slučaju.

Zašto se koriste pesticidi?

Korištenje pesticida ne nosi sa sobom samo rizike, npr. u slučaju pogrešne i pretjerane upotrebe pesticida, već nudi i velike mogućnosti: oni pomažu u zaštiti žetve te u prosjeku osiguravaju veću produktivnost biljaka. S porastom svjetske populacije, dostatnost poljoprivrednih zemljišta sve je kritičnija. U nekim dijelovima svijeta i dandanas nije dostupna dovoljna količina hrane. Vjerujemo da odgovorna upotreba pesticida može imati pozitivan učinak na sigurnost hrane. Preduvjet za to je sustav upravljanja pesticidima koji se temelji na pretpostavci da se upotreba pesticida smanji na najmanju moguću mjeru ili, ako je moguće, u potpunosti eliminira.

Koji izazovi postoje u uzgoju voća i povrća?

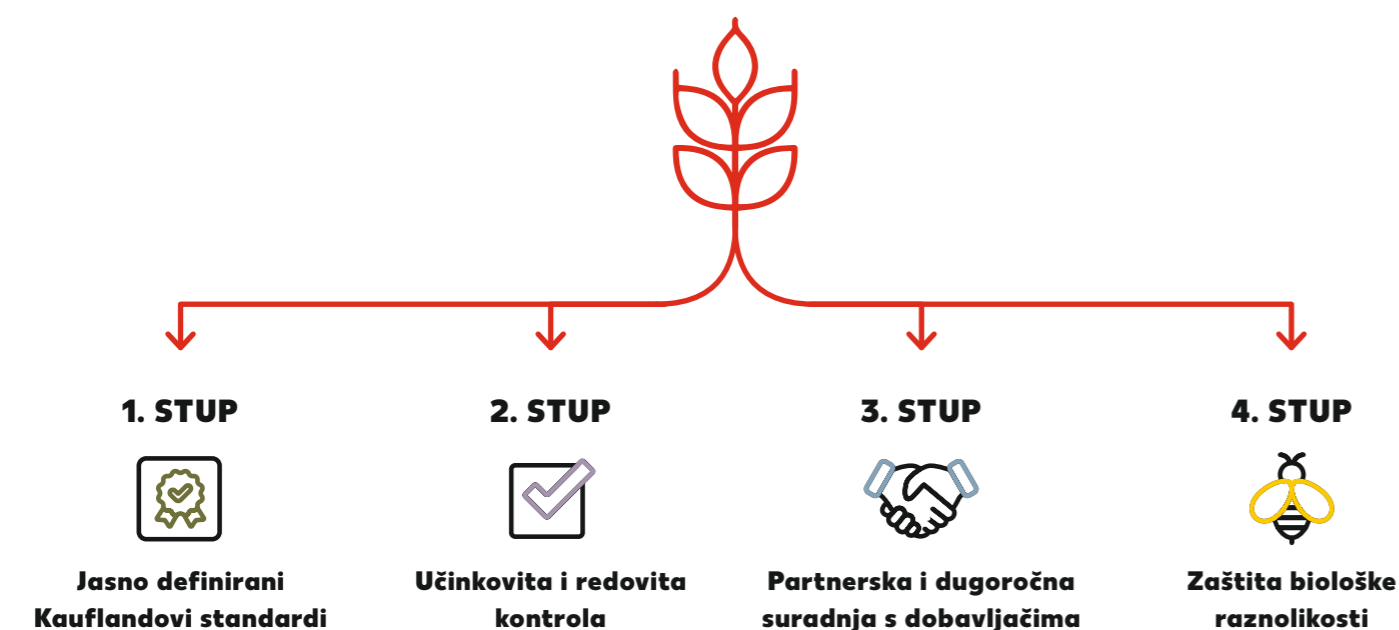
Površine za uzgoj hrane privlače izrazito velik broj živih bića. Pravilo glasi: što je veći prinos, to se više nametnika pojavljuje. Poljoprivrednici se sa spomenutim izazovom mogu boriti pomoću pesticida. Na taj način mogu uništavati nametnike i liječiti bolesti biljaka tijekom razdoblja vegetacije. Kako biljke ne bi postale otporne na pesticide, ne smije se koristiti isto sredstvo u više navrata. Upotreba pesticida u proizvodnji voća i povrća vrlo je zahtjeva jer se moraju uzeti u obzir mnogi čimbenici. Različiti proizvodi, porijeklo, metode uzgoja, vrijeme berbe, skladištenja i transporta predstavljaju različite i raznovrsne zahtjeve u kontekstu primjene pesticida.

KAUFLANDOVA ODRŽIVA PRIMJENA PESTICIDA

KAUFLANDOVA ODRŽIVA PRIMJENA PESTICIDA

Tijekom svoje duge povijesti koja je započela 1968. godine otvaranjem prve poslovnice u Backnangu u Njemačkoj, tvrtka Kaufland neprekidno je rasla - a s time i broj njezinih dobavljača. Prilikom ekspanzije Kauflandovih poslovnica u Njemačkoj, ali i u Češkoj, Slovačkoj, Hrvatskoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Bugarskoj i Moldaviji odvijala se postupna sistematizacija postupaka i procesa. Zbog velikog broja regionalnih i međunarodnih dobavljača i proizvođača, rasla je i potreba za izgradnjom i razvojem sveobuhvatnog, široko primjenjivog i učinkovitog sustava za kontrolu prisutnosti sredstava za zaštitu bilja u i na proizvodima.

Kauflandovi standardi stroži su od zakonskih propisa i uvelike sužavaju izbor odobrenih aktivnih sastojaka kako bi se upotreba pesticida smanjila na što nižu razinu. Ove standarde razvili smo i definirali u sklopu „Kauflandovih općih specifikacija“ i „Kauflandovog popisa izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide“.

Kroz godišnja neovisna ispitivanja ostataka kemijskih proizvoda u voću i povrću osiguravamo da se pesticidima upravlja sukladno propisima. Većina uzorkovanja obavlja se u centralnom skladištu Kauflanda.

Prilikom implementacije i definiranja naših mjera uvijek pridajemo veliku važnost dugoročnom partnerstvu s našim poljoprivrednim proizvođačima i dobavljačima. To je jedini način na koji možemo zajedno raditi na dosljednom smanjivanju upotrebe pesticida te širenju i razvoju integrirane poljoprivrede.

Zahvaljujući dugogodišnjoj suradnji s našim proizvođačima, stekli smo puno iskustva u radu s različitim vrstama voća i povrća. Na temelju toga razvili smo specifične projekte kako bismo osigurali biološku raznolikost.

JASNO DEFINIRANI STANDARDI KAUFLANDA

STUP 1

Prve studije Greenpeacea u Njemačkoj o ostacima pesticida na voću i povrću pokazale su 2006. godine zastrašujuće rezultate i uzrokovale veliku nesigurnost među potrošačima. Tada smo odlučili dosljedno optimizirati našu primjenu pesticida jer nam je glavni prioritet upravo zaštita zdravlja kupaca i proizvođača, kao i zaštita okoliša i životinjskih i biljnih vrsta. To postizemo jasno definiranim Kaufland-standardima. Standardi Kauflanda stroži su od zakonskih propisa i uvelike sužavaju izbor odobrenih aktivnih sastojaka kako bi se upotreba pesticida smanjila na što nižu razinu. Kaufland održivu primjenu pesticida temelji na niže opisanim načelima.

NAČELA KAUFLANDOVE ODRŽIVE PRIMJENE PESTICIDA

NAČELO MINIMALNE UPOTREBE PESTICIDA

Slijedimo načelo minimizacije prilikom upotrebe pesticida. Pod tim podrazumijevamo da se u idealnim okolnostima u potpunosti eliminira primjena pesticida ili da se upotreba pesticida smanji na apsolutni minimum. Želimo preispitati dosadašnje postupanje i dugoročno promicati održive alternative u kontekstu nacionalne i svjetske proizvodnje, a koje će služiti i ljudima i okolišu.

INTEGRIRANA POLJOPRIVREDA I INTEGRIRANA ZAŠTITA BILJA

Kaufland promiče odgovorno postupanje s okolišem i resursima. Temelji se na integriranom suzbijanju štetočina i integriranoj poljoprivredi svježeg i zdravog voća i povrća. Načela integrirane poljoprivrede i standard za integrirano suzbijanje štetočina definiraju neovisne organizacije koje nadziru njihovo provođenje.

EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA U KAUFLANDU

Potičemo organsku poljoprivredu i kontinuirano povećavamo raznolikost, a time i udio organskog voća i povrća u našem asortimanu. Proizvode vlastite robne marke "K-Bio" i ostale organske proizvode nabavljamo od odabranih proizvođača koji svoje proizvode uzgajaju u optimalnim proizvodnim i klimatskim uvjetima u skladu s prirodom. Aktualni zahtjevi direktive EU-a o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda primjenjuju se na svu organsku hranu. K tome angažiramo ovlaštene specijalističke laboratorije koji provode redovite i neovisne provjere proizvoda.

JASNO DEFINIRANI STANDARDI KAUFLANDA

Što je ekološka poljoprivreda?

Poslovanje u skladu s prirodom - to je načelo ekološke poljoprivrede. Poljoprivredno poslovanje se promatra kao organizam u kojem u simbiozi žive čovjek, biljke i zemlja. Ekološke metode uzgoja bi trebale omogućiti što zaokruženiji ciklus organske proizvodnje, te održati i povećati plodnost tla. Pritom se u kontekstu zaštite usjeva ne smiju koristiti sintetička kemijska sredstva. Umjesto toga, ekološka se poljoprivreda temelji na prirodnim alternativama: uzgoj manje osjetljivih sorti u prikladnim plodoredima, korištenje korisnih insekata poput bubamara protiv vunastih ušiju te mehaničke mjere suzbijanja korova kao što su plijevljenje i paljenje.

INTEGRIRANA POLJOPRIVREDA U KAUFLANDU

Zajedno s našim dobavljačima uveli smo integriranu poljoprivredu u sva naša najvažnija uzgojna područja. No izvan Europe (na primjer u Kini ili Indiji), integrirana poljoprivreda još uvijek nije svugdje postala standard. U takvim područjima podržavamo i pratimo naše proizvođače u njihovom razvoju. Cilj nam je uspostaviti integriranu poljoprivredu kao standard u cijelom svijetu.

„Još 2006. godine počeli smo s partnerima preusmjeravati proizvodnju na novi, održivi način te provoditi vlastite projekte za smanjenje pesticida. Zalažemo se za minimalnu upotrebu pesticida ili po mogućnosti potpuno izostavljanje. Danas većina naših uzgajivača koristi alternativne metode uzgoja, a mi ih u tome podržavamo.“

Tomislav Klepac, voditelj odjela Nabave voća i povrća i biljaka u Kauflandu Hrvatska

STANDARDI KAUFLANDA

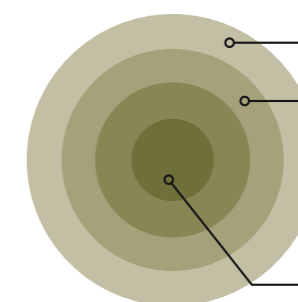
Kauflandov sustav održive primjene pesticida temelji se na Kauflandovim standardima. Kauflandovi standardi definirani su u "Kauflandovim općim specifikacijama" i u "Kauflandovom popisu izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide". Zahvaljujući dugogodišnjem projektnom iskustvu, Kaufland je stekao veliko znanje i iskustvo te prikupio mnogo podataka o upotrebi pesticida. To nam omogućuje da još učinkovitije radimo na smanjenju i, ako je moguće, eliminiranju pesticida i drugih izvora opasnosti. Kauflandovi standardi su znanstveno utemeljeni.

INTEGRIRANA POLJOPRIVREDA

Integrirana proizvodnja poljoprivredni je sustav proizvodnje hrane u kojem se prirodni resursi čuvaju, a pomagala poput gnojiva i pesticida se koriste izrazito pažljivo. To je prirodna i održiva metoda uzgoja u kojoj je zaštita ljudskog zdravlja i okoliša najvažnija. Upotreba sintetičkih kemijskih sredstava svedena je na minimum, a gnojidba se provodi racionalno. Bilje se njeguje na prirodan način jer to ima pozitivan učinak na proizvodnju i okoliš. Svaki poljoprivrednik koji se odlučio za integriranu poljoprivredu teži tome da što veći broj spomenutih ekoloških mjera provede u praksi.

Kauflandovi standardi temelje se na iskustvima koja su stečena prilikom kontrola na licu mjesta, na rezultatima visokokvalificiranih laboratorijskih analiza, toksikološkim procjenama, specijalističkom znanju neovisnih poljoprivrednih inženjera, kao i na razmjeni znanja s poljoprivrednim tehničarima u proizvodnji i vanjskim stručnjacima. Zajedno neprestano tražimo bolja alternativna rješenja za pesticide koji se trenutno koriste. Čim dobijemo nove informacije od znanstvenika ili sektora proizvodnje, odmah ih unosimo u našu bazu podataka. U slučaju upotrebe novih aktivnih tvari, najprije prikupljamo sve podatke potrebne za stručnu procjenu njihove primjene.

Zakonski propisi

Kauflandove opće specifikacije

Kauflandov popis izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide

KAUFLANDOVE OPĆE SPECIFIKACIJE

Kauflandove opće specifikacije odnose se na sve vrste voća i povrća. Naši propisi o smanjenju pesticida mnogo su stroži od zakonskih zahtjeva.

Kaufland dozvoljava:

- maksimalno 33% aktualne, zakonski propisane najviše razine ostataka pesticida u i na hrani (prema EZ Uredbi 396/2005)
- za toksikološku procjenu koristi se maksimalno 50% vrijednosti akutne referentne doze (ARfD) za pojedine aktivne tvari
- za zbroj svih utvrđenih aktivnih tvari koristi se maksimalno 50% vrijednosti akutne referentne doze (ARfD)
- prisutnost maksimalno pet kemijsko-sintetičkih aktivnih sastojaka po uzorkovanju proizvoda
- koristi se najviše 80 posto maksimalnih razina u zbroju svih pronađenih aktivnih sastojaka

KAUFLANDOV POPIS IZUZEĆA ZA POSEBNO OPASNE ILI ŠTETNE PESTICIDE

Kauflandov popis izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide sadrži sve aktivne sastojke koje Kaufland zabranjuje ili su zabranjeni prema međunarodnim smjernicama (WHO-popisi 1a + 1b te prema Stockholmskoj i Rotterdamskoj konvenciji). Kaufland redovito provjerava aktualnost svog popisa te ga po potrebi prilagođava. Trenutno kategorički isključujemo upotrebu preko 200 pesticida (vidi indeks "Kauflandov popis izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide", od str. 23 nadalje).

AKUTNA REFERENTNA DOZA (ARFD)

Akutna referentna doza (ARfD) toksikološka je granična vrijednost koja se koristi za procjenu zdravstvenog rizika koji nastaje prilikom konzumacije ostataka pesticida u i na hrani. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) definira je kao količinu tvari koju potrošači mogu unijeti u jednom ili nekoliko obroka tijekom dana bez ikakvog prepoznatljivog zdravstvenog rizika. Ako je iskorištenje propisane toksikološke granične vrijednosti manje od 100%, onda prema dosadašnjim saznanjima možemo isključiti rizik za potrošača.¹

UČINKOVITA I REDOVITA KONTROLA

STUP 2

Kroz godišnja neovisna ispitivanja ostataka kemijskih proizvoda u voću i povrću osiguravamo da se pesticidima upravlja sukladno propisima. Većina uzorkovanja obavlja se u centralnom skladištu Kauflanda.

JE LI SALATA ZDRAVA ILI KRITIČNA?

Upravo je salata povrće koje najviše simbolizira zdravu prehranu. Negativna strana: zeleno povrće jedna je od kritičnih kultura odnosno sorti koje su često onečišćene ostacima pesticida. Razlog je što se salate uzgajaju na otvorenom, a u zimskim mjesecima u stakleniku. Prilikom uzgoja u Hrvatskoj, Njemačkoj i Italiji, glavice salate spremne su za berbu unutar nekoliko tjedana. U slučaju da žetvi prijete biljna bolest ili nametnik, potrebno je koristiti pesticide. Uz dobru poljoprivrednu praksu, dotični ostaci pesticida na salati potpuno će se razgraditi do trenutka berbe ili će biti znatno ispod zakonskih zahtjeva i još strožih Kauflandovih specifikacija. Ovisno o vremenskim prilikama, salata katkad raste brže nego inače. Budući da salata obično postaje neukusna i gorka čim glavice počnu rasti u visinu, uzgajivači nemaju previše fleksibilnosti u kontekstu razdoblja berbe. Pa kako možemo osigurati da razine ostataka pesticida nisu previsoke zbog kraćeg vremena uzgoja?

To činimo redovitim uzorkovanjem svih salatnih artikala u centralnom skladištu i ispitivanjima u neovisnim i akreditiranim laboratorijima. Korištenje suvremene analitičke tehnologije i uključivanje laboratorijskih stručnjaka vrlo je važno za evaluaciju rezultata analize. Na taj način osiguravamo poštivanje Kauflandovih strogih internih zahtjeva i zakonskih propisa.

KAUFLANDOVO UZORKOVANJE ROBE U SKLADIŠTIMA

UZORKOVANJE ROBE U SKLADIŠTU

Centralna skladišta naši su distribucijski centri u državama iz kojih opskrbljujemo naše poslovnice s voćem i povrćem. U kontrolama u skladištima provodimo nasumična ispitivanja čitavog asortimana voća i povrća. Ispitivanja provode neovisni, akreditirani laboratoriji u skladu s definiranim planom uzorkovanja.

Uzorkovanja u skladištima potrebna su kako bismo ispunili našu zakonsku dužnost dubinske analize. Kao trgovina mješovitom robom dužni smo redovito provjeravati artikle koje prodajemo.

Ako laboratoriji utvrde da su tijekom analize uzorkovanih artikala prekoračeni zakonski propisi, onda procjenjuju je li dotična pošiljka upitna s toksikološke strane. Ako je to slučaj, onda to Kaufland i laboratorij moraju prijaviti nadležnom tijelu te se predmetna pošiljka mora opozvati.

Naše članstvo u organizaciji GLOBALG.A.P.

Kaufland je član globalne organizacije GLOBALG.A.P. od 2019. godine.

Cilj: sigurna i održiva poljoprivredna proizvodnja širom svijeta. Važan sastavni dio standarda je upravo smanjenje iskorištavanja životnih resursa - za dobrobit budućih naraštaja.

Certifikat prema organizaciji GLOBALG.A.P. obuhvaća sljedeće aspekte:

- Sigurnost hrane i sljedivost
- Zaštita okoliša (uključujući biološku raznolikost)
- Zaštita na radu, zaštita zdravlja i socijalni uvjeti za radnike
- Dobrobit životinja

Naši dobavljači obvezali su se da će implementirati standard organizacije GLOBALG.A.P. CoC odnosno GLOBALG.A.P. IFA. Međutim, odgovorna poljoprivredna praksa ne odnosi se isključivo na same proizvode, već štiti i najvažniji resurs svakog poduzeća: ljude koji u njemu rade. Uspostavljanjem dodatnog modula GRASP (GLOBALG.A.P. Risk Assessment on Social Practice) želimo dati svoj doprinos kvalitetnom društvenom upravljanju na poljoprivrednim gospodarstvima.

PARTNERSKA I DUGOROČNA SURADNJA S DOBAVLJAČIMA

STUP 3

Dugoročni odnosi s dobavljačima ključni su element u sklopu Kauflandove održive primjene pesticida. Stalno smo u kontaktu s našim proizvođačima na licu mjesta i širom svijeta te se oslanjamo na razmjenu znanja i iskustva zasnovanu na partnerstvu. Otvorena razmjena informacija sastavni je dio naših odnosa. Naše upravljanje kvalitetom služi kao posrednik za podršku dobavljačima, proizvođačima i internom odjelu nabave u Kauflandu.

Prednosti našeg partnerstva i suradnje:

- Dosljedna kvaliteta: bliska suradnja omogućuje nam da kontinuirano nudimo sigurne, svježije i visokokvalitetne proizvode.
- Stalna razmjena: kroz intenzivan dijalog s našim proizvođačima rano prepoznavamo probleme i ciljano ih rješavamo.
- Transparentnost duž cijelog lanca opskrbe: od polja preko postrojenja za pakiranje robe do Kauflandovog centralnog skladišta - zahvaljujući partnerskim odnosima upoznat smo sa svojim lancem opskrbe te na taj način možemo izravno promicati integriranu poljoprivredu.

REGIONALNOST U KAUF LANDU

Odabirom nacionalnih proizvoda ne samo da izbjegnemo nepotrebne Transporte, već podržavamo i lokalno gospodarstvo. Upravo iz ovih i mnogih drugih razloga trudimo se ponuditi kupcima što više regionalnih proizvoda. To konkretno znači da prvo provjeravamo možemo li lokalno nabaviti voće i povrće. Nažalost, nije uvijek moguće nabaviti kompletan asortiman voća i povrća od lokalnih proizvođača. Mnogi proizvodi zbog klimatskih uvjeta rastu samo u određenim područjima kao npr. u tropskim krajevima. Tu se primjerice ubrajaju banane, koje često potječu iz Južne i Srednje Amerike. Robu nabavljamo iz Europske unije ili prekomorskih zemalja samo ako nije moguće nabaviti lokalne proizvode.

„Dosljedna transparentnost jedan je od naših najviših ciljeva. Zahvaljujući odabranim dobavljačima i partnerskim odnosima znamo odakle naše voće i povrće dolazi i tko ga za nas proizvodi. Do postizanja cilja još imamo dosta posla, ali smo na dobrom putu.“

– Tomislav Klepac, voditelj odjela Nabave voća i povrća i biljaka u Kauflandu Hrvatska

CERTIFIKATI I SOCIJALNI STANDARDI

Uvjeti rada i osiguranje kvalitete sastavni su dijelovi naše politike u kontekstu nabave robe. Stoga od naših dobavljača zahtijevamo da se pridržavaju vlastitih i eksternih certifikata i socijalnih standarda. Eksterni standardi za osiguranje kvalitete uključuju primjerice:

- Certifikat GLOBALG.A.P. (Good Agricultural Practice) koji obuhvaća segmente poput sigurnosti hrane, sljedivosti, zaštite na radu i dobiti životinja
- IFS certifikat (International Featured Standard) koji obuhvaća kriterije za kvalitetu i sigurnost hrane
- EU-eko-certifikati za poštivanje propisa za ekološke proizvode

U Kauflandu u području socijalnih standarda važnu ulogu igraju certifikati Fairtrade i Rainforest Alliance. Osim toga, koristimo dobrovoljni revizijski modul GRASP organizacije GLOBALG.A.P. (GLOBALG.A.P. Risk Assessment on Social Practice) u svrhu kontrole socijalnih aspekata poslovanja.

Kauflandov vlastiti „Kodeks ponašanja za poslovne partnere“ počiva na međunarodnim standardima i smjernicama kao što su načela Međunarodne organizacije rada (ILO), Opće deklaracije o ljudskim pravima UN-a, Konvencije o pravima djeteta UN-a, te načela UN-ove inicijative Global Compact i smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća.

Osim samih certifikata, vrlo nam je važna i domena revizije. Kako bi provjerio socijalne standarde u zemljama proizvodnje, Kaufland provodi vlastite nasumične socijalne revizije te angažira i neovisne vanjske revizore. Učestalost revizija temelji se na klasifikaciji rizika prema zemlji porijekla i sirovinama. Cilj je postići kontinuirano poboljšanje radnih i životnih uvjeta u zemljama porijekla proizvoda. Ovo konkretno znači da se naši proizvođači i dobavljači pridržavaju nacionalnih zakona, sklapaju ugovore o radu i reguliraju radno vrijeme te osiguravaju zdravlje i sigurnost na radu, ali i da štite i čuvaju okoliš. Osim toga, Kodeks ponašanja obuhvaća i slobodu udruživanja, pravo na kolektivno pregovaranje, sprječavanje diskriminacije, prisilnog rada, dječjeg rada i korupcije.

PARTNERSKA I DUGOROČNA SURADNJA S DOBAVLJAČIMA

REZULTATI | ŠTO SMO POSTIGLI DOSAD

Zajedno s dobavljačima radimo na projektima kojima je cilj postizanje veće transparentnosti u lancu opskrbe odnosno kontinuirano poboljšanje radnih i proizvodnih uvjeta.

Cilj nam je da svi naši proizvođači postanu nositelji certifikata GLOBALG.A.P. Ako još nisu nositelji ovog certifikata, Kaufland će im pružiti podršku na putu do njega.

Neprestano širimo asortiman proizvoda s certifikatima Fairtrade i Rainforest Alliance. Tako su osim naših banana s oznakom K-Bio i certifikatom Fairtrade, od veljače 2018. godine i naše "konvencionalne" banane također postale nositelji certifikata Rainforest Alliance.

Kako bismo skrenuli pažnju javnosti na ekološka i društvena pitanja, sve više informiramo svoje kupce o certifikatima i oznakama društveno odgovornog poslovanja – npr. u sklopu naše društveno odgovorne inicijative "Djela, ne riječi".

Aktivno surađujemo s certifikacijskim tijelima (npr. GLOBALG.A.P., Rainforest Alliance). Cilj nam je kontinuirano poboljšanje standarda i certifikata duž cijelog lanca opskrbe.

Voće i povrće nabavljamo lokalno te na taj način promičemo i podržavamo domaća poljoprivredna gospodarstva.

ZAŠTITA BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

STUP 4

Čovječanstvo se zbog gubitka biološke raznolikosti nalazi pred velikim globalnim izazovima. Budući da gotovo sve samonikle i kultivirane biljke oprašuju insekti, oni čine osnovu poljoprivredne proizvodnje. Uništavanje njihovih staništa, intenzivna upotreba pesticida i gubitak izvora hrane uzrokuju fatalne posljedice za insekte, a samim time i za poljoprivredu jer je na kraju produktivnost manja, a urod slabiji.

Uništavanje/degradacija ekosustava

Onečišćenje okoliša

Invazivne vrste

Prekomjerna upotreba prirodnih resursa

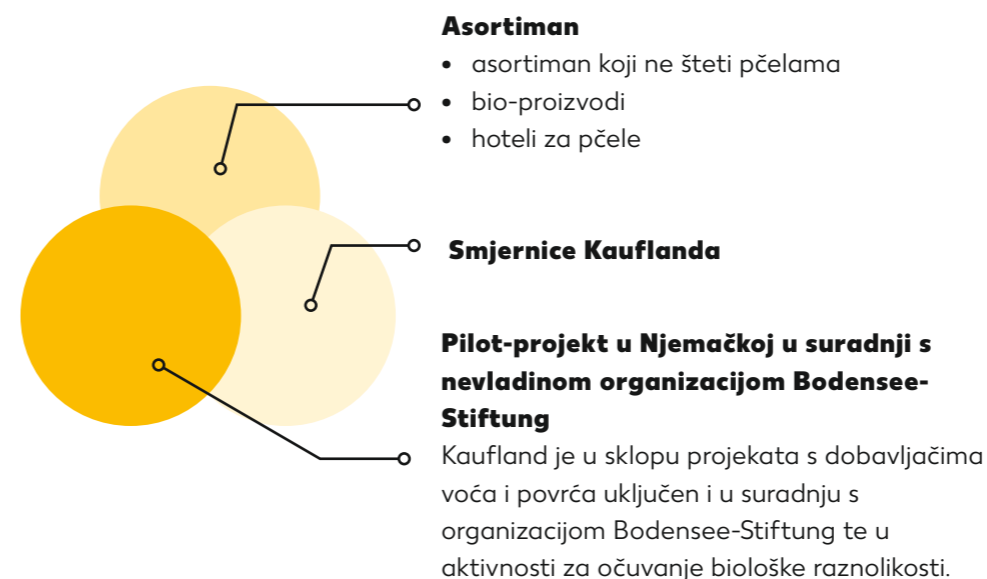
Klimatske promjene

ZAŠTO JE BIOLOŠKA RAZNOLIKOST NA MNOGIM MJESTIMA UGROŽENA?

Uzroci gubitka biološke raznolikosti su raznovrsni. Jedan od razloga svakako je industrijska poljoprivreda. Dinamično rastuća svjetska populacija i drugačiji obrasci potrošnje na globaliziranom tržištu hrane doveli su do širenja i sve intenzivnijeg korištenja poljoprivrednih zemljišta. Pesticidi na primjer zagađuju vodu i tlo i tako mogu predstavljati opasnost za životinje i okoliš. Spomenuto dovodi do smanjenja biološke raznolikosti. Izumiranje pčela širom zemlje i nestajanje autohtonih vrsta ptica u našoj prirodi uznemirujući su znakovi². Kaufland to želi spriječiti te kroz različite mjere i projekte aktivno sudjeluje u očuvanju biološke raznolikosti u našem okolišu.

PILOT-PROJEKT U NJEMAČKOJ

Uz odabir sorti koje doprinose biološkoj raznolikosti - na primjer starih sorti voća - idealnu osnovu za razvoj projekata za očuvanje biološke raznolikosti u suradnji s našim proizvođačima također čine i Kauflandovi projekti rane berbe te naša prisutnost u uzgojnim područjima. Zajedno procjenjujemo regionalne uvjete te razvijamo projekte po mjeri i akcijske planove za očuvanje biološke raznolikosti. Oni s jedne strane sadrže procjenu trenutnih procesa upravljanja i proizvodnje - posebice mjera koje imaju pozitivan i negativan utjecaj na biološku raznolikost - a s druge strane obuhvaćaju prijedloge za unaprjeđenje očuvanja bioraznolikosti na poljoprivrednim gospodarstvima. Glavni cilj predloženih mjera je kvantitativno i kvalitativno poboljšanje cvjetnih traka, kao i znatno dosljednija provedba integrirane zaštite biljaka.

KAUFLAND I EU-PROJEKT LIFE POD NAZIVOM „BIORAZNOLIKOST U KONTEKSTU STANDARDA I OZNAKA U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI“

U sklopu naših mjera za smanjenje pesticida, 2017. godine postali smo kooperant jednog od EU-projekata LIFE pod nazivom „Bioraznolikost u kontekstu standarda i oznaka u prehrambenoj industriji“. U pilot-fazi Kaufland do 2020. godine pruža podršku i provodi nadzor mjera koje doprinose promicanju i dugoročnoj zaštiti biološke raznolikosti kod naših poljoprivrednih proizvođača. Cilj suradnje je procjena i dopuna postojećih standarda i certifikata u pogledu kriterija koji služe očuvanju biološke raznolikosti. U tu su svrhu utvrđena i analizirana 54 standarda i nabavna zahtjeva tvrtki pri čemu je utvrđeno koji kriteriji nedostaju u kontekstu standarda zaštite okoliša i kvalitete hrane. U sljedećem su koraku izrađene konkretne preporuke za standardizacijske organizacije i tvrtke kako bi se poboljšala zaštita biološke raznolikosti. Kaufland također slijedi ove preporuke. Kako bismo konkretno testirali koje zahtjeve možemo postaviti i kako se kriteriji mogu primijeniti, surađujemo na projektu s različitim proizvođačima te smo već proveli prve konkretne mjere u suradnji s poljoprivrednicima. Tako surađujemo na proširenju cvjetnih traka,

koristimo raznovrsne jednogodišnje mješavine cvijeća, uzgajamo manje osjetljive sorte, proširujemo trenutno uske plodorede, proširujemo mehaničke i termičke metode za suzbijanje korova te promičemo korištenje korisnih insekata. Što smo do sada naučili: mjere zaštite i promicanja biološke raznolikosti mogu uvelike varirati i često se temelje na lokalnim uvjetima kao što su karakteristike tla, poljoprivredne kulture ili pak veličina površine za uzgoj. Na temelju iskustava koje smo stekli u sklopu pilot-projekta, također smo zaključili da ćemo u budućnosti provoditi i mjere s potencijalno pozitivnim učincima na biološku raznolikost, ali i mjere koje doprinose smanjenju negativnih učinaka. Osim toga, u projektima biološke raznolikosti želimo se prvenstveno usredotočiti na velike površine uzgoja kako bismo mogli ostvariti najveći mogući učinak. U 2020. godini s nekim smo dobavljačima ispitali alat za očuvanje biološke raznolikosti (Biodiversity Performance Tool) koji poljoprivrednicima pomaže pri izradi značajnih akcijskih planova za očuvanje biološke raznolikosti.

JESTE LI ZNALI DA...

... u Europi

84%

od 264 korisne biljke ovise o oprašivanju životinja - posebno oprašivanju divljih pčela?²

ZAŠTITA BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

REZULTATI | ŠTO SMO DO SADA POSTIGLI

USPJEŠNI PRIMJERI

Promicanje važnosti zelenih traka u sklopu pilot-projekta

Cvjetne trake na obradivim površinama pružaju raznolika staništa oprašivačima i insektima. Ovdje se ubrajaju i mnogi korisni poljoprivredni insekti koji doprinose biološkom suzbijanju nametnika. Cvjetne trake također i za druge životinje predstavljaju važne biotope u kojima se one mogu hraniti, razmnožavati i sakriti.

Ostale prednosti: spomenuta područja mogu služiti kao zaštita od erozije, pridonijeti umrežavanju biotopa zbog svoje linearne strukture te obogatiti krajolik.

Aktivna zaštita pčela

Veći broj staništa za pčele zahvaljujući mješovitim kulturama: Kaufland od 2015. godine provodi brojne projekte u svrhu zaštite pčela u sklopu uzgoja voća i povrća. Poseban je izazov što projekti u svrhu zaštite pčela mogu dovesti do proturječnih ciljeva. Praktičan primjer toga: kada se uzgajaju mandarine bez koštica, pčele i drugi insekti oprašivači su nepoželjni jer mogu „prenijeti“ gene neke vrste koja sadrži koštice.

Dugogodišnji dobavljač Kauflanda iz Valencije u Španjolskoj razvio je rješenje za to: na područjima u kojima se uzgajaju mandarine sade se i druge poljoprivredne kulture koje su pčelama privlačnije, npr. šipak, koštičavo voće i kaki, a sve kako bi pčelama i insektima oprašivačima osigurali životno stanište. Rezultat svega toga jest da spomenuti projekt aktivno štiti pčele i ostale insekte oprašivače, pri čemu se izbjegava upotreba pesticida, a da se pri tome i dalje u obzir uzimaju sve specifikacije Kauflanda.

Uz projekte za zaštitu pčela, još jedan aspekt našeg cjelovitog i djelotvornog pristupa upravo je kontinuirani rad na popisu izuzeća za aktivne tvari koje su otrovne za pčele.

Kaufland od

2015.

godine provodi brojne projekte u svrhu zaštite pčela

Zamjena za glifosat

U sklopu projekta u španjolskoj autonomnoj regiji Valencia, najvažnijem europskom području za uzgoj agruma, istražuju se zatvoreni biljni pokrivači kao zaštita od korova, koji bi samim time bili i učinkovita alternativa upotrebi herbicida glifosata. Biljke osim zaštite od erozije, također pružaju i stanište mnogim insektima i divljim životinjama.

Činjenica je da je upotreba glifosata vrlo kontroverzna. Kaufland također smatra da je primjena spomenute aktivne tvari vrlo kritična i upitna. Prema zakonskim propisima, spomenuto sredstvo za zaštitu bilja nije dozvoljeno koristiti na svježem voću i povrću. Međutim, sredstvo se može koristiti za suzbijanje korova ispod drveća i na rubnim područjima polja. Uzgajivači tvrde da bi vrijeme i troškovi alternativnog suzbijanja korova bili znatno viši te da nisu izvedivi s obzirom na ostvarene cijene. Kako bi se detaljno posvetio ovom problemu, Kaufland je s dobavljačem pokrenuo zajednički projekt u Španjolskoj u sklopu kojega se postavljaju sljedeća pitanja: Koje se alternativne metode mogu primjenjivati u suzbijanju korova u kontekstu uzgoja agruma? I koliko doista koštaju alternativne metode suzbijanja korova?

KAKO MI VIDIMO BUDUĆNOST

Glavni prioritet našeg djelovanja je zaštita kupaca, ljudi koji rade u proizvodnji i okoliša. Zajedno s našim dobavljačima dizajniramo različite koncepte održivosti. Jedan od presudnih čimbenika je transparentnost. Taj cilj ostvarujemo i ovim izvještajem.

Međutim, sama transparentnost nam nije dovoljna. Nastavljamo s Kauflandovom održivom primjenom pesticida kako bismo u potpunosti eliminirali primjenu pesticida ili barem smanjili njihovu upotrebu na apsolutni minimum. Dosljedno se pridržavamo našeg slogana „Djela, ne riječi“. Upravo iz tog razloga kontinuirano radimo na optimizaciji već uvedenih mjera, a svoj ćemo angažman proširivati i u budućnosti:

- Zalažemo se za daljnji razvoj standarda kroz primjenu integrirane proizvodnje i uspostavljanje prekogranične mreže za dobavljače i proizvođače.
- U interakciji s našim dobavljačima, neprestano optimiziramo Kauflandove standarde kako bismo mogli još dosljednije slijediti svoje najvažnije ciljeve. Pritom nam je posebno važna bliska i partnerska suradnja s našim dobavljačima.
- Zajedno s organizacijom Stiftung Bodensee i ostalim sudionicima, i dalje ćemo sudjelovati u EU-projektu LIFE pod nazivom „Bioraznolikost u kontekstu standarda i oznaka u prehrambenoj industriji“.
- Dio smo inicijative za očuvanje biološke raznolikosti. Cilj inicijative je podizanje svijesti o važnosti ove teme unutar branše te provođenje zajednički definiranih ciljeva za očuvanje biološke raznolikosti.
- Radimo na uvođenju alata za očuvanje biološke raznolikosti (Biodiversity Performance Tool) koji služi evaluaciji biološke raznolikosti u poljoprivredi. Spomenuti evaluacijski alat uvodi se na jesen 2020. godine kod odabranih proizvođača u Njemačkoj.

Ovim i drugim mjerama štitimo naš planet kako bismo ga sačuvali za buduće generacije. Uključite se i vi i posjetite nas na internetskoj stranici kaufland.hr/djela kako biste saznali više o inicijativi „Djela, ne riječi“ i našim naporima za osiguranje zdravijeg voća i povrća.

IZVORI

- 1 https://www.bvl.bund.de/DE/04_Pflanzenschutzmittel/psm_node.html
- 2 Bodensee-Stiftung: Baseline Report. Biodiversität in Standards und Labels für die Lebensmittelbranche

KAUFLANDOV POPIS ISKLJUČENIH POSEBNO OPASNIH ILI ŠTETNIH PESTICIDA

Sljedeće aktivne tvari Kaufland kategorički isključuje (stanje: 21.5.2019.):

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
2,4,5-T i njihove soli i esteri	93-76-5
3-kloro-1,2-propanediol; alfaklorohidrin	96-24-2
acefat	30560-19-1
akrolein	107-02-8
alaklor	15972-60-8
alanikarb	83130-01-2
aldikarb	116-06-3
aldrin	309-00-2
alilni alkohol	107-18-6
alfa-BHC; alfa-HCH	319-84-6
aluminijev fosfid	20859-73-8
azametifos	35575-96-3
azinfos-etil	2642-71-9
azinfos-etil	86-50-0
azociklotin	41083-11-8
BAC	8001-54-5, 63449-41-2, 68424-85-1, 68391-01-5
bendiokarb	22781-23-3
benfurakarb	82560-54-1
benomil	17804-35-2
bensulid	741-58-2
beta-ciflutrin; ciflutrin	68359-37-5
beta-HCH; beta-BCH	319-85-7
bifentrin	82657-04-3
binapakril	485-31-4
bioresmetrin	28434-01-7

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
blastidion-S	2079-00-7
brodifakum	56073-10-0
bromadiolon	28772-56-7
brometalin	63333-35-7
bromoksinil	1689-84-5
butokarboksim	34681-10-2
butokarboksim	34681-10-2
butoksikarboksim	34681-23-7
kadusafos	95465-99-9
kalcijev arsenat	7778-44-1
kalcijev cijanid	592-01-8
kaptafol	2425-06-1
karbaril	63-25-2
karbofuran	1563-66-2
karbosulfan	55285-14-8
klorbenzilat	510-15-6
klordan	57-74-9
klordimeform	6164-98-3
kloretoksifos	54593-83-8
klorfenapir	122453-73-0
klorfenvinfos	470-90-6
klorirani parafin	KONTAMINANT
klormefos	24934-91-6
klorofacinon	3691-35-8
kloropikrin	76-06-2
klorotalonil	1897-45-6
klimbazol	38083-17-9

INDEKS

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
klordekon	143-50-0
klotianidin	210880-92-5
bakrov (II) hidroksid	20427-59-2
kumafos	56-72-4
kumatetralil	5836-29-3
cihalotrin	68085-85-8
cihalotrin, gama	76703-62-3
cipermetrin, beta	65731-84-2
cipermetrin; zeta-cipermetrin	52315-07-8
DDAC	7173-51-5
DDT	50-29-3
demeton-S-metil	919-86-8
diafentiuron	80060-09-9
diazinon	333-41-5
diklorvos; DDVP	62-73-7
dicrotofos	141-66-2
dieldrin	60-57-1
difenakum	56073-07-5
difetialon	104653-34-1
diflubenzuron	35367-38-5
dinoseb, njegovi acetati i soli	88-85-7
dinotefuran	165252-70-0
dinoterb	1420-07-1
dioksini	KONTAMINANT
difacinon	82-66-6
dikvat dibromid	85-00-7
dikvat diklorid	4032-26-2
dikvat, dikvat dibromid	85-00-7, 2764-72-9, 6385-62-2
disulfoton	298-04-4
DNOC i njegove soli	534-52-1
ekabromodifenil eter	KONTAMINANT

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
edifenfos	17109-49-8
endosulfan	115-29-7
endrin	72-20-8
EPN	2104-64-5
esfenvalerat	66230-04-4
etiofenkarb	29973-13-5
etirimol	23947-60-6
etoprofos; etoprop	13194-48-4
etilen dibromid; 1,2-dibromoetan	106-93-4
etilen diklorid; 1,2-dikloroetan	107-06-2
etilen oksid	75-21-8
famfur	52-85-7
fenamifos	22224-92-6
fenazakin	120928-09-8
fenbutatin oksid	13356-08-6
fenitrotion	122-14-5
fenoksikarb	72490-01-8
fenpropantrin	39515-41-8
fenpropatrin	39515-41-8
fenpiroksimat	134098-61-6
fention	55-38-9
fentin acetat; trifeniltin acetat	900-95-8
fentin hidroksid; trifeniltin hidroksid	76-87-9
fenvalerat	51630-58-1
fipronil	120068-37-3
flokumafen	90035-08-8
flucitrat	70124-77-5
fluoroacetamid	640-19-7
formaldehid	50-00-0

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
formetanat	22259-30-9
fostiazat	98886-44-3
furani	KONTAMINANT
furatiokarb	65907-30-4
furilazol	121776-33-8
haloksifop	69806-34-4
haloksifop-P	95977-29-0
heptaklor	76-44-8
heptenofos	23560-59-0
heksabrombifenil	KONTAMINANT
heksabromociklododekan (HBCD)	KONTAMINANT
heksabromodifenil eter i heptabromodifenil eter	KONTAMINANT
heksaklorbenzen (HCB)	118-74-1
heksaklorbutadien	KONTAMINANT
heksaflumuron	86479-06-3
heksklorcikloheksan; BHC miješani	608-73-1
hidrogen cijanid	74-90-8
imiprotin	72963-72-5
izoksation	18854-01-8
olovni arsenat; olovni hidrogen arsenat	7784-40-9
lindan	58-89-9
linuron	330-55-2
magnezijev fosfid	12057-74-8
malation	121-75-5
matrin	519-02-8
mekarbam	2595-54-2
živin klorid, živin (II) klorid	7487-94-7
živin oksid; živin (II) oksid	21908-53-2
živa i njezini spojevi	7439-97-6

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
metaflumizon	139968-49-3
metabenzthiazuron	18691-97-9
metamidofos	10265-92-6
metidation	950-37-8
metiokarb	2032-65-7
metomil	16752-77-5
metil bromid	74-83-9
mevinfos	7786-34-7
milbemektin	51596-10-2
mireks	2385-85-5
monocrotofos	6923-22-4
naled	300-76-5
derivati naftalen-kloro	KONTAMINANT
Nereistoxine	1631-52-3
nikotin	54-11-5
nitenpiram	150824-47-8
ometoat	1113-02-6
oksamil	23135-22-0
oksidemeton-metil	301-12-2
parakvat, parakvat-diklorid	1910-42-5, 4685-14-7
paration	56-38-2
paration-metil	298-00-0
Pariško zelena; bakrov (II) acetoarsenit	12002-03-8
PCP; pentaklorfenol	87-86-5
pentaklorbencen	KONTAMINANT
pentaklorobenzol	608-93-5
perfluoroktan sulfonska kiselina	KONTAMINANT
permetrin	52645-53-1
fentoat	2597-03-7
fenilživin acetat	62-38-4

INDEKS

PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj	PESTICIDI + KONTAMINANTI	CAS broj
forat	298-02-2	terbufos	13071-79-9
fosfamidon; Z-fosfamidon; E-fosfamidon	13171-21-6, 23783- 98-4, 297-99-4	tetrabromodifenil eter i pentabromodifenil eter	KONTAMINANT
fosfin	7803-51-2	tetraklorvinfos	22248-79-9
pirimifos-metil	29232-93-7	tetrametrin	7696-12-0
poliklorirani bifenili (PCB)	KONTAMINANT	talijev(I)-sulfat	7446-18-6
potasan	299-45-6	tiodikarb	59669-26-0
praletrin	23031-36-9	tiofanoks	39196-18-4
profenofos	41198-08-7	tiometon	640-15-3
propetamfos	31218-83-4	tiram u formulacijama s benomilom i karbofuranom	137-26-8
propoksur	114-26-1	tolilfluamid	731-27-1
piraklofos	77458-01-6	toksafen	8001-35-2
pirazofos	13457-18-6	tralometrin	66841-25-6
piridifention	108-34-9	triazofos	24017-47-8
kvinalfos	119-12-0	spojevi tributiltina	nocas 8
kinoklamin	13593-03-8	triklorfon	52-68-6
rezmetrin	2797-51-5	validamicin	37248-47-8
Resmethrin	10453-86-8	vamidotion	2275-23-2
rotenon	83-79-4	varfarin	81-81-2
kratkolančani klorirani parafini (SCCPs)	KONTAMINANT	XMC	2655-14-3
silafluofen	105024-66-6	činkov fosfid	1314-84-7
natrijev arsenit; natrijev metaarsenit	7784-64-5		137-30-4
natrijev cijanid	143-33-9		
natrijev fluoroacetat (1080)	62-74-8		
stihnin	57-24-9		
sulfluramid	4151-50-2		
sulfotep	3689-24-5		
TCMTB	21564-17-0		
tebupirimifos	96182-53-5		
teflutrin	79538-32-2		
temefos	3383-96-8		

KONTAKT

Kaufland Hrvatska k.d.
Donje Svetice 14
10000 Zagreb

kaufland.hr/djela

**Djela,
ne riječi.**

